

Tooropstaties bedreigd door schimmels

Vanuit de middeleeuwen stamt het gebruik dat katholieken in hun kerken het lijden van Jezus Christus overwegen via een gang langs 14 staties (halteplaatsen).

De klimatologische omstandigheden zorgen er soms voor dat religieuze kunstwerken te lijden hebben onder de inwerking van schimmels.

VOCHT IN HOUTEN PANELEN

De St. Bernulphuskerk te Oosterbeek beschikt over 14 met pastelkrijt ingetekende en ingekleurde kruiswegstaties die in de jaren 1915 - 1919 door de beroemde Nederlandse kunstenaar Jan Toorop (1858 - 1928) zijn geschilderd, speciaal voor deze kerk. De staties zijn aangebracht op houten panelen. Bij een periodieke controle van de Inspectie Cultuurbezit van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap werd in november 1996 ontdekt dat de staties belaagd werden door schimmels.

ter van Herten

RBEK - De beroemde staties in de St. Bernulphuskerk te Oosterbeek zijn geschilderd door Jan Toorop in 1915-1919. De staties zijn aangebracht op houten panelen. Bij een periodieke controle van de Inspectie Cultuurbezit van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap werd in november 1996 ontdekt dat de staties belaagd werden door schimmels.

statie geborst bij de Ateliers Lambergh, een doordat bedrog dat ook kan zijn het meestgelegen sinterklaasfeest onder sinterklaasfeest. Het is voorzichtig te stellen stuk voor stuk red. Nadat het althut en sinterklaasfeest werd voorzichtig worden d en sinterklaasfeest ingo-

Door paddestoelen bedreigde kunstwerken deze week weg Tooropstaties naar restaurateur

den in de kerk. "Wat te veel vocht en een sterke temperatuur maken de schimmels actief." legde hij toe.

Overschgens is het verwijderen en herstellen van de schade aanpak van de schimmels slechts een onderdeel van het hele proces. "Want het is ook belangrijk om de hele operatie in te zetten tot een betere manier om de kerk te onderhouden", vertelt de toeristische architect.

"We zijn nu gelukkig over dat de kunstwerken herstellend in de kerk sterk verbeterd zijn. Volgens de kunstenaar zijn die nu optimaal. Ze hebben daarvoor materiaal en bovendien gedaan in de kerk. Op de staties zijn plakken worden in de muur van de kerk bevestigd. Dat was nodig om een goed contact te krijgen met de muur. Het is belangrijk om de muur te beschermen en het is belangrijk om de muur een goede afsluiting te geven. Het klimaat binnen de kerk. Daarna kan een lijst openstaan. Daarna kan een lijst openstaan. Daarna kan een lijst openstaan. Daarna kan een lijst openstaan."

Uit: Veltweperpost

Onder leiding van architect V. Dorigo heeft een technische commissie zich beziggehouden met onderzoek naar de onderhoudsstaat van de schilderijen en ook de plaatselijke klimatologische omstandigheden (vochtgehalte en temperatuur) in de kerk. In de commissie hadden zitting: de eerdergenoemde Inspectie Cultuurbezit, het Instituut Collectie Nederland, de stichting Kerkelijk Kunstbezit in Nederland, de stichting Monumentenzorg en de stichting Atelier Limburg. De laatste heeft ook de restauratie op zich genomen.

OPPERVLAKTESCHIMMEL

Het verwijderen en herstellen van de schade, aangericht door de schimmels, is een onderdeel van een

breder restauratieproces. Gestreefd is naar een betere manier om de kunstwerken blijvend te conserveren. Ook bouwtechnische aspecten zijn daarbij betrokken. In tegenstelling tot aantasting door huiszwam, waarvan het mycelium diep in het hout doordringt, betrof het hier een zogenaamde 'oppervlakteschimmel'. Om te voorkomen dat schimmels weer actief worden, geldt als voorwaarde dat de relatieve vochtigheid van het hout niet boven een kritische grens van 20% uitkomt.

De restaurateur heeft dit bereikt door de houten kunstwerken aan de achterzijde te isoleren met een kunststof plaat en ze verder van de muur te bevestigen waardoor de kou-uitstraling en het vocht van de muur een minder nadelige invloed heeft. ■